

MASROP E-Dergi

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi (MASROP E-Dergi)

E-Journal Common Platform of Architects, Archaeologists, Art Historians and Conservator-Restorers (MASROP E-Dergi)

Cilt 12.1

Nisan 2018

MASROP E-Dergi 12.1, 2018

© MASROP E-Dergi, 2018

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi
MASROP E-Dergi

E-Journal Common Platform of Architects, Archaeologists, Art Historians and Conservator-Restorers

MASROP E Dergi Ulusal Hakemli bir e-dergidir.

MASROP E Dergi is a National Refereed Journal

Türkçe olarak yılda 2 sayı (Nisan ve Kasım) yayınlanır.

Published in Turkish annually in two issues (April and November)

Yayın Sahibi / Publication Proprietor

Uğur Alanyurt

Elektronik Sayfa ve Grafik Tasarım / Web and Graphic Design

Selçuk Öztürk

E-Dergi Tasarım / E-Journal Design

Öğr. Gör. (M. A.) Ceren Baykan (T.Ü.); Doç. Dr. Daniş Baykan (T.Ü.)

Posta Adresi / Address

Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, I. Bina, Kat 1, oda nu.: 106, Klasik Arkeoloji Laboratuvarı, Güllapoğlu Yerleşkesi, 22030, Merkez / Edirne

Telefon / Phone

0-284-235 95 27 Dâhili: 1202

E-posta Adresi / E-mail

masrop.e.dergi@gmail.com

İnternet Adresi / Web Address

<http://www.masrop.org>

ISSN: 1307-4008

Ön Kapak:

Tasarım Ceren Baykan (T.Ü.)

Arka Kapak:

MASROP E-Dergi'nin Yayın kuralları

Cilt 12 Sayı 1 Nisan 2018

Bu e-dergide yayınlanan makalelerin yayın hakkı saklıdır. MASROP E-Dergi'de yer alan makaleler tekil ve toplu şekilde dijital veya matbu olarak çoğaltılamaz. Yazılar ve görseller hiçbir şekilde ticari olarak kullanılamaz. Bilimsel yayınlarda kaynak gösterilerek alıntı halinde kısmi kullanımı mümkündür. Makalelerin görsellerinin bilimsel amaçlı kullanımı yazarının iznine bağlıdır. Makale görselleri kaynak gösterilmediği sürece yazarına aittir. Makalelerdeki yazın ve görsel içeriğin yasal sorumlusu yazarıdır.

Yayın Kurulu / Editorial Board

Kurucu ve Onursal Başkan / Founder and Honorary Chief
Oktay Ekinci

Onursal Yayın Kurulu / Honorary Editorial Board

Prof. Dr. Belkıs Dinçol (İstanbul Ü. *emekli*) Prof. Dr. Turan Efe (Bilecik Şeyh Edebali Ü. *emekli*)
Prof. Dr. Mehmet Özdoğan (İstanbul Ü. *emekli*) Prof. Dr. Nuran Şahin (Ege Ü. *emekli*)
Prof. Dr. Elif Tül Tulunay (İstanbul Ü. *emekli*)

Başkan / Editor

Doç. Dr. Daniş Baykan (Trakya Ü.)

Yardımcı Başkan / Deputy Editor

Dr. Ergün Karaca (Trakya Ü.)

Düzenleme ve Dizgi / Redaction and Editing

Ceren Baykan (Trakya Ü.)

İngilizce Düzenleme / English Redaction

Dr. Emma Louise Baysal (Trakya Ü.)

Elektronik Sayfa Sorumlusu / Webmaster

Uğur Alanyurt (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Ü.)

Yayın Kuruluna ilaveten / In addition to the Editorial board

Yayın Danışma Kurulu / Editorial Advisory Board

Ünvan (Prof.; Doç.; Dr.) ve soyadı alfabetik / Title and surname, alphabetic

Prof. Dr. Sümer Atasoy (Karabük Ü. <i>emekli</i>)	Prof. Dr. Serdar Aybek (Celal Bayar Ü.)
Prof. Dr. Asnu Bilban Yalçın (İstanbul Ü.)	Prof. Dr. Demet Binan (Mimar Sinan G.S.Ü.)
Prof. Dr. Bekir Eskici (Gazi Ü.)	Prof. Dr. Sedef Çokay Kepçe (İstanbul Ü.)
Prof. Dr. Gül Gürtekin Demir (Ege Ü.)	Prof. Dr. Necmi Karul (İstanbul Ü.)
Prof. Dr. Zeynep Koçel Erdem (Mimar Sinan G.S.Ü.)	Prof. Dr. Gül Işın (Akdeniz Ü.)
Prof. Dr. Sevgi Lökçe (Atılım Ü.)	Prof. Dr. Mustafa Özer (Medeniyet Ü.)
Prof. Dr. M. Sacit Pekak (Hacettepe Ü.)	Prof. Dr. Gürcan Polat (Ege Ü.)
Prof. Dr. Ayla Sevim Erol (Ankara Ü.)	Prof. Dr. Hamdi Şahin (İstanbul Ü.)
Prof. Dr. Gülsün Umurtak (İstanbul Ü.)	Prof. Dr. Ahmet Yaraş (Trakya Ü.)
Doç. Dr. Sennur Akansel (Trakya Ü.)	Doç. Dr. Çiler Altınbilek Algül (İstanbul Ü.)
Doç. Dr. Atilla Batmaz (Ege Ü.)	Doç. Dr. Adnan Baysal (Trakya Ü.)
Doç. Dr. Yener Bektaş (Ahi Evran Ü.)	Doç. Dr. Özgü Çömezoğlu Uzbek (İstanbul Ü.)
Doç. Dr. Melda Ermiş (İstanbul Ü.)	Doç. Dr. Lale Doğer (Ege Ü.)
Doç. Dr. Kenan Eren (Mimar Sinan G.S.Ü.)	Doç. Dr. İlkan Hasdağlı (Trakya Ü.)
Doç. Dr. Dinçer Savaş Lenger (Akdeniz Ü.)	Doç. Dr. Aşkım Özdzibay (İstanbul Ü.)
Doç. Dr. Müjde Peker (İstanbul Ü.)	Doç. Dr. Hasan Peker (İstanbul Ü.)
Doç. Dr. Ayça Tiryaki (İstanbul Ü.)	Doç. Dr. Gülgün Yılmaz (Trakya Ü.)
Dr. Ahmet İhsan Aytek (Mehmet Akif Ersoy Ü.)	Dr. Baki Demirtaş (Trakya Ü.)
Dr. Cevdet Merih Ereğ (Gazi Ü.)	Dr. Öznur Gülhan (Ankara Ü.)
Dr. Burcu Kırmızı (Mimar Sinan G.S.Ü.)	Dr. Hüseyin Köker (Süleyman Demirel Ü.)
Dr. Serdar Mayda (Ege Ü.)	Dr. Nil Orbeyi (Mimar Sinan G.S.Ü.)
Dr. Aliye Erol Özdzibay (İstanbul Ü.)	Dr. Murat Özgen (Mimar Sinan G.S.Ü.)
Dr. Hüseyin Sami Öztürk (Marmara Ü.)	Dr. Deniz Sarı (Bilecik Şeyh Edebali Ü.)
Dr. Işık Şahin (Trakya Ü.)	Dr. Aksel Tibet (İFEA İstanbul)
Dr. Murat Türkteki (Bilecik Şeyh Edebali Ü.)	Dr. Fatma Banu Uçar Çakan (İstanbul Ü.)
Dr. Derya Yalçıklı (Çanakkale 18 Mart Ü.)	Dr. Fuat Yılmaz (Trakya Ü.)
Dr. Davut Yiğitpaşa (Ondokuz Mayıs Ü.)	Dr. Aslıhan Yurtsever Beyazıt (İstanbul Ü.)
Dr. Melike Zeren Hasdağlı (Uşak Ü.)	

MASROP E-Dergi

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi

Cilt 12 Sayı 1 Nisan 2018 Hakemleri

Prof. Dr. Sedef Çokay Kepçe	(İstanbul Ü.)
Prof. Dr. Ayla Sevim Erol	(Ankara Ü.)
Doç. Dr. Sennur Akansel	(Trakya Ü.)
Doç. Dr. Daniş Baykan	(Trakya Ü.)
Doç. Dr. Yener Bektaş	(Ahi Evran Ü.)
Doç. Dr. Aşkıım Özdizbay	(İstanbul Ü.)
Doç. Dr. Müjde Peker	(İstanbul Ü.)
Doç. Dr. Gülgün Yılmaz	(Trakya Ü.)
Dr. Baki Demirtaş	(Trakya Ü.)
Dr. Ergün Karaca	(Trakya Ü.)
Dr. Nil Orbeyi	(Mimar Sinan G.S.Ü.)
Dr. Işık Şahin	(Trakya Ü.)
Dr. Fatma Banu Uçar Çakan	(İstanbul Ü.)
Rest. Uğur Alanyurt	(Mimar Sinan G.S. Ü.)

İçindekiler

MASROP E-Dergi Künye	ii
MASROP E-Dergi Yayın ve Yayın Danışma Kurulu	iii
Bu Sayısının Hakemleri	iv
İçindekiler	v
Sunuş	vi
Baykan, Ceren “Arkeolojik Buluntuların Koruma ve Onarımında Paraloid® B-72” <i>Paraloid® B-72 in the Protection and Repair of Archaeological Finds</i>	1-9
Çokay Kepçe, Sedef “Yeni Veriler Işığında Perge Macellumu Hakkında Gözlemler” <i>Observations about the Perge Macellum in the light of new research</i>	10-20
Hınçal, Sibel - Gültekin, Timur “9-19 Yaş Arasındaki Elit Yüzücülerde Biyolojik Saatin Performansa Etkisi” <i>The Effect of Biological Time on Performance in Elite Swimmers Between 9-19 Years</i>	21-34
Turak, Özgür “Boğa ve Trident: Poseidon’un Kökeni Üzerine Bir İnceleme” <i>Bull and Trident: an Investigation of the Origin of Posedion</i>	35-48
Yılmaz, Mesut - Tek, Sinan “Antalya Yivli Minare ve Camisinin Restorasyon, Güçlendirme ve Zemin Etüt Çalışmaları” <i>Restoration, Reinforcement and Site Investigation Studies of the Yivli Minaret and its Mosque-Antalya</i>	49-72

Sunuş

2018'in bu ilk sayısında gelişmiş Yayın ve Yayın Danışma Kurullarımızla değerli okuyucularımıza merhaba diyoruz. Bu yıl sonunda ULAKBİM ve ODİS izleme süreçlerimiz tamamlanmış ve denetim gerçekleşmiş olacaktır; bu nedenle önümüzdeki sayılardan itibaren taranma süreçlerindeki olumlu gelişmeleri duyuracağımız umudunu taşımaktayız. TÜBİTAK ve Ulakbim tarafından 2013 yılında oluşturulan akademik dergi platformu DergiPark'ın, Trakya Üniveristesi Balkan Kongre Merkezi Senato Salonu'nda 20 Nisan 2018 Cuma günü, kullanıcılar veya kullanma potansiyelindeki dergi sahipleri ile editörler için düzenlenen toplantıya Yayın Kurulu olarak katılım sağlanmıştır. Toplantı sırasında saptanan bir dizi düzenleme bu sayı ve önümüzdeki sayılar için işleme konulmaya başlanmıştır. Ayrıca DergiPark başvurusunun kabulü ardından dergimizin makale gönderim ve hakem süreçlerinin DergiPark üzerinden yürütülmesine karar verilmiştir. Bundan sonraki yayın hayatında (bu sayıdan itibaren) dergimizin ciltleri yıl içinde 1. ve 2. sayı şeklinde numaralandırılacaktır.

Nisan 2018 sayımızda (MASROP E-Dergi 12.1) “Arkeolojik Buluntuların Koruma ve Onarımında Paraloid® B-72”, “Yeni Veriler Işığında Perge Macellumu Hakkında Gözlemler”, “9-19 Yaş Arasındaki Elit Yüzücülerde Biyolojik Saatin Performansa Etkisi”, “Boğa ve Trident: Poseidon'un Kökeni Üzerine Bir İnceleme” ve “Antalya Yivli Minare ve Camisinin Restorasyon, Güçlendirme ve Zemin Etüt Çalışmaları” isimli makaleler olmak üzere toplamda beş çalışma yayınlanmaktadır.

Her sayıyla genişleyen Yayın Danışma Kurulumuzun yeni üyelerine; geçtiğimiz sayıdan itibaren Yayın Kuruluna katılan Yardımcı Başkan Dr. Ergün Karaca ve Düzenleme ve Dizgi sorumlusu Ceren Baykan'a; bu sayıdan itibaren Yayın Kurulumuza katılan İngilizce Düzenleme Sorumlusu Dr. Emma Louise Baysal ve Elektronik Sayfa Sorumlusu Uğur Alanyurt'a bu sorumluluğu üstlendikleri için sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Yazılarını bizimle paylaşarak MASROP E-Dergi'ye gönderen tüm **Yazarlarımıza**; **Yayın Danışma Kurulu**'na ve bu sayının yükünü üstlenen tüm **Hakemlerimize** teşekkürlerimi sunuyorum.

Bilim yolunda sağlıklı ve başarılı yarımlar...

Saygılarımla...

Doç. Dr. Daniş Baykan

Yeni Araştırmalar Işığında Perge *Macellumu* Hakkında Gözlemler

Sedef Çokay Kepçe*

Öz

Pamphylia Bölgesi'nin önemli kentlerinden biri olan Perge'de M.S. 2. yüzyılda yapıldığı düşünülen *macellum*, kare planlı, çevresini saran *porticus*lar ve arkasındaki dükkânlarıyla (*tabernae*) kentin en dikkat çekici yapılarından biridir. Merkezinde Bizans Dönemi'nde bir *agiasmaya* dönüştürüldüğü anlaşılan ve en yakın benzerine Side'de rastlanan bir *tholos* yapısı vardır. *Porticus*lar, mozaikli bir tabana sahiptir ve arkalarındaki dükkânlar bakışimli bir şekilde, meydana ve caddeye bakar şekilde inşa edilmişlerdir. Geç dönemlerde bir hayli değişime uğradığı anlaşılan yapıda, 1956 yılından itibaren aralıklarla kazı ve restorasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir. *Macellumun* daha önce açılmadığı anlaşılan güney cephesinde, 2014 yılında kazı çalışmaları gerçekleştirilmiş, buradaki dükkân ve işlikler açığa çıkarılarak, yapının güney cephedeki planı anlaşılmasına çalışılmıştır. Bu makale, söz konusu kazının sonuçları değerlendirilmeye ve özellikle *macellum* planındaki değişikliklere odaklanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pamphylia, Perge, *macellum*, dükkân, işlik

Observations About The Perge Macellum In The Light Of New Research

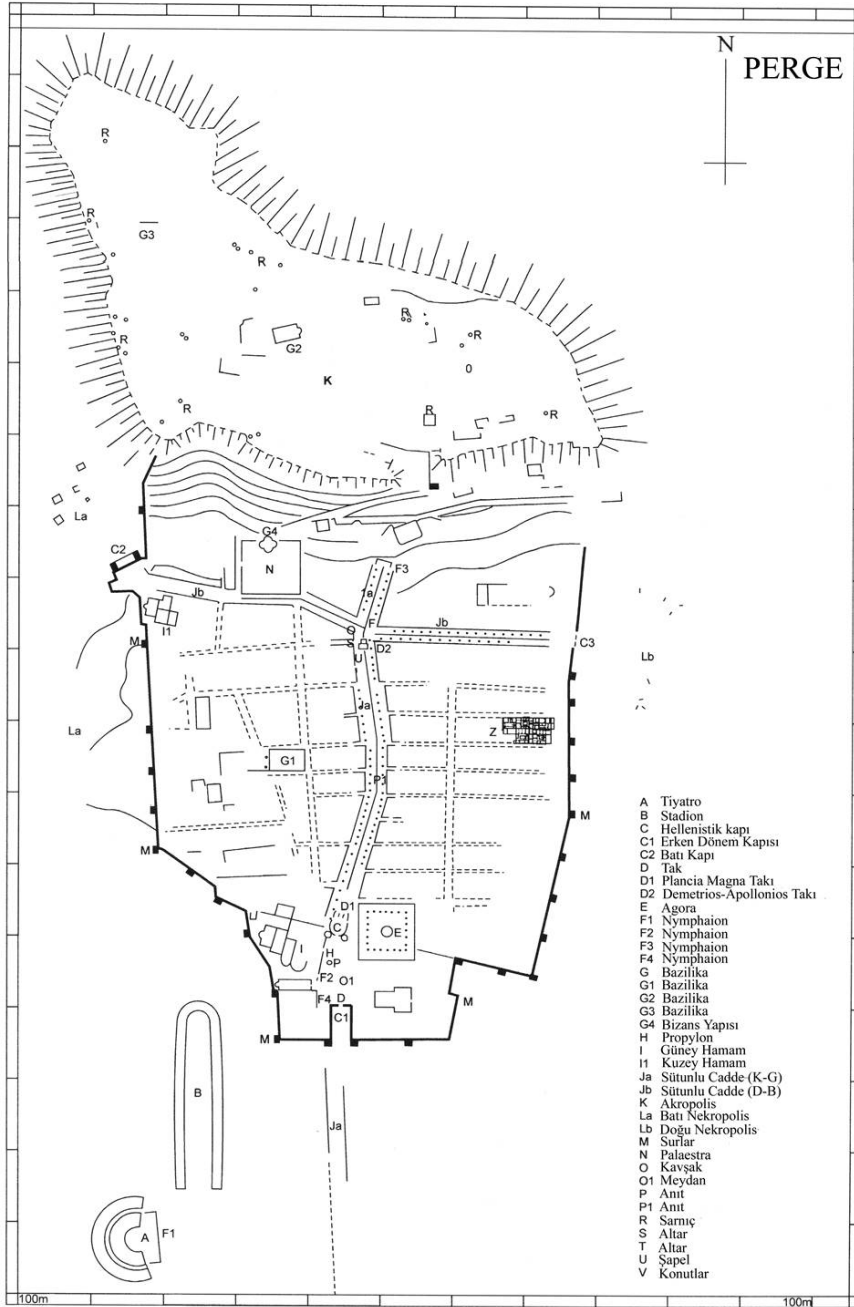
Abstract

In one of the most important cities of the Pamphylia Region, Perge, the macellum building, square in plan, thought to date to the 2nd century AD, along with its surrounding portici and the tabernae behind it, is one of the most interesting structure of the town. In the middle of the opened area of the building, there is a tholos unit which was transformed to an agiasma in the Byzantine period and has its closest parallel in the Side agora. The porticoes have mosaic floors and the shops behind them were constructed in a symmetrical manner, facing towards the inside and outside of the building. Excavations and restoration work has been conducted since 1956. In 2014, excavation works carried out on the southern part of the building opened the shops and workshops in that area. This article concentrates on the results of that excavation and particularly the changes to the plan of the macellum building.

Keywords: Pamphylia, Perge, *macellum*, shops, workshops

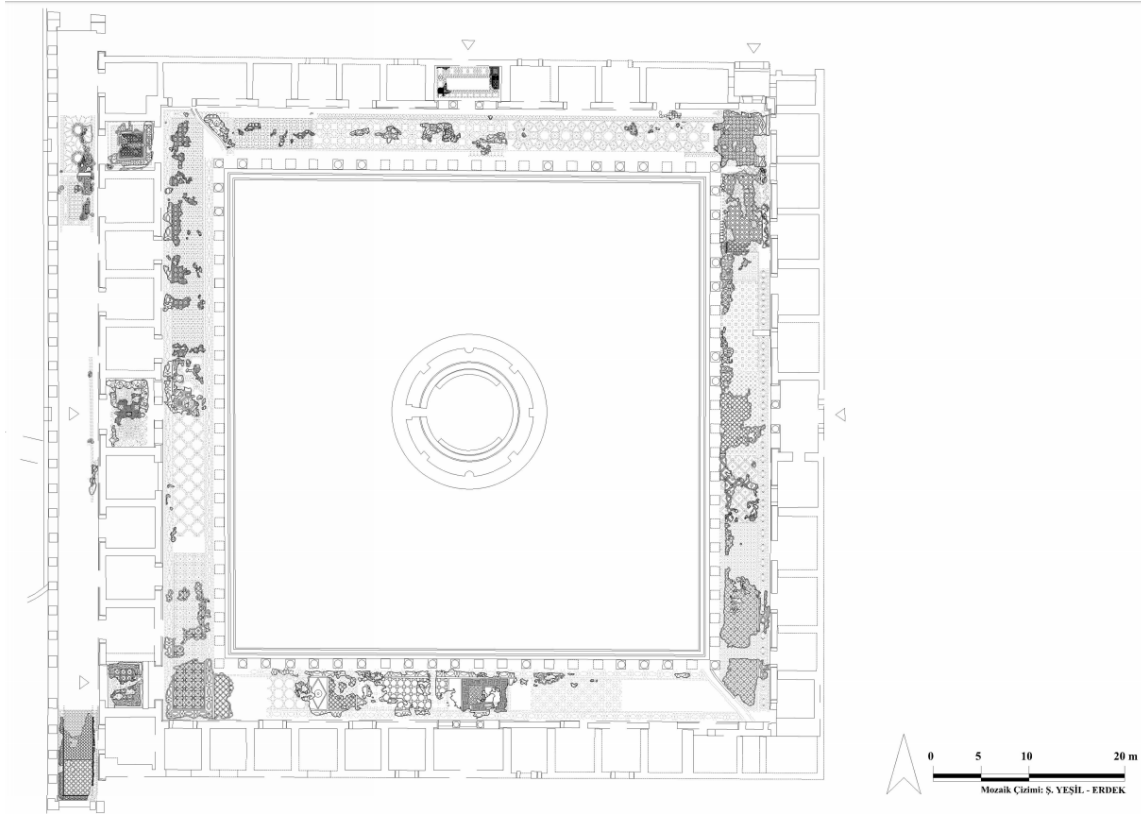
* Prof. Dr. Sedef Çokay-Kepçe, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, cokays@istanbul.edu.tr. (<https://orcid.org/0000-0002-2574-8723>) 2014 yılı Perge Kazısı, Antalya Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü'nün yönetiminde ve bu satırların yazarının Bilimsel Danışmanlığı'nda gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından 45292 numaralı proje ile desteklenmiştir. “Perge Kazısı Agora/Macellum Güney Cephe Dükkân Kazısı” başlıklı projemiz, aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antalya Bölgesi Arkeoloji Araştırmaları Merkezi'nin (ABAAM) çalışmaları kapsamında yürütülmüş olup, proje ekibi Yard. Doç. Dr. Özgür Turak (İÜ. Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı)'ın Başkan Yardımcılığı ve Arkeologlar Hasret Garan ve Emir Son'un katılımı ile gerçekleşmiştir. Ekip üyelerine özverili çalışmaları için teşekkür ederim.

Akropolisinde Kalkolitik Dönem’den itibaren insan izlerinin saptandığı Perge’nin Hellenistik Dönem ve sonrasında aşağısındaki düzlük ovaya yayıldığı bilinmektedir. Batısındaki İyilik Belen ve güneydoğusundaki Koca Belen Tepeleri arasındaki ovalık alan, olasılıkla Hellenistik Dönem’de artan nüfusu barındırmaya yetecek bir kapasitedeydi. Ancak büyük olasılıkla, ticaret, Artemis Pergaia Tapınağı’nın ünü, kentin elverişli konumu gibi nedenlerle, çeşitli şekillerde nüfus artmış, kentin zenginleşmesiyle birlikte kent ve surları güneye doğru genişlemiştir. Özellikle M.S. 1. yüzyıldan itibaren yoğunlaştığı anlaşılan bu gelişim ve değişimin en belirgin kanıtları ise, belirli programlar dâhilinde inşa edildikleri anlaşılan anıtsal yapıları olarak kabul edilebilir.

Resim 1. Perge Antik Kenti Planı (ABAAM Arşivi)

Perge aşağı kentinin bugün görünür durumdaki anıtsal yapıları arasında, bu çalışmanın da konusunu oluşturan *Macellum* bulunmaktadır². *Macellum*, “Yuvarlak Kuleli Oval Avlu” olarak tanımlanan Hellenistik Dönem’de giriş kapısı niteliğindeki, ancak sonraki dönemlerde anıtsal bir tören avlusuna dönüştürülmüş yapının doğusunda yer alır. Kentin bir zamanlar var olduğu varsayılan Hellenistik surlarının bulunduğu yere inşa edildiği düşünülmektedir³. *Macellum*, aynı zamanda kuzey-güney doğrultulu sütunlu caddenin doğu kanadında yer alır; yapının kuzeyinde kazının hâfirlerince “Tacitus Caddesi” olarak adlandırılan bir cadde bulunur⁴; doğu ve güneyinin ise birer sokakla çevrelenmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Resim 2. Perge *Macellumu* Mozaik Taban Planı (Işıklılkaya 2010: Çizim 02)

Perge, kuzey-güney ve doğu-batı doğrultulu sütunlu caddelerle düzenlenmiş bir kent görünümünde olsa da, plan açısından tam bir *grid* yapı izlediği söylenemez. Bunun yerine, kent planının, arazinin eğimi ve elverişli koşulların kullanılarak biçimlendirildiği söylenebilir. *Akropolisten* güneye doğru hafif bir eğimle devam eden ovalık alan, Geç Devir Kapısı olarak tanımlanan kısımda neredeyse en alçak seviyeye ulaşır. Kentte var olan bu eğim, *macellumu*

² *Macellum* kelime kökeni, Roma Dönemi’ndeki kullanımı ve yapının işlevi hakkında bakınız De Ruyt 1983; Atik 2004: 1-19; Richard 2014: 256-274; Cristilli 2015: 69-86. Perge *Macellumu* hakkında en son ve yeni bilgiler hakkında bakınız Özdizbay 2012: 66-73.

³ Bu surların belki de hiç inşa edilmemiş olduğu da ileri sürülmektedir. Bakınız Bulgurlu 1999, 31 ve 36. Türkmen 2008: 1188, dipnot.9’da sur duvarları için kullanılan taş blokların, Güney Hamam gibi büyük boyutlu yapıların inşasında kullanılmış olabileceğine değinir.

⁴ Söz konusu cadde üzerinde İmparator Tacitus’a ithafen yazılmış iki yazıt ve üzerlerinde Tacitus oyunları betimi bulunan *graffitolar* sebebiyle bu isim önerilmiştir. İnan 1983: 176. Yazıtlar için bakınız Şahin 2004: 52-60. *Graffitolar* sütunlar ise, kentteki tüm *graffito* betimlemeler ile birlikte bir proje kapsamında yayına hazırlanmaktadır.

kısmen etkilemiş ve olasılıkla bu nedenle yapının güney kısmının iki katlı inşasını gerektirmiştir. Yapının kazısına ilk defa 1956 yılında açılan sondajlarla başlanmış, planı ve ortasındaki yapı ile ilgili saptamalar da bu yılda gerçekleştirilmiştir. Geniş çaplı olarak 1970’te başlayan kazı çalışmaları aralıklarla 1978 yılına kadar devam etmiştir. Bu tarihten sonra, yaklaşık 2011 yılına kadar *anastylosis* ve mozaik restorasyonları sürmüştür. Buna karşın, iki katlı olduğu düşünülen güney cephenin alt kat dükkânları hiç kazılmamış, sadece 1972 yılında yapıyı güneyden sınırlandıran sokağın kazısı kısmen yapılmış; 1973 yılında güneydoğu köşedeki *latrina* açığa çıkarılmıştır⁵.

Perge *macellumu*, dıştan 75.93 x 75.90 m. ölçülerinde kare planlı bir yapıdır. Dört bir kenarın yaklaşık olarak merkezinde yer alan, *in antis* planlı *propylaeum*lar ile kuzeybatı, güneybatı, kuzeydoğu ve güneydoğu köşelerdeki açıklıklar yardımıyla yapıya giriş-çıkış sağlanmaktadır. Merkezinde, ilk yapım amacı tartışmalı olan, ancak Bizans Döneminde bir *agiasmaya* dönüştürüldüğü düşünülen bir *tholos* bulunur. 50.80 x 51.20 m. boyutlarındaki meydanın tabanı, balıksırtı düzenlenmiş tuğlalardan oluşmaktadır. Meydanın etrafı, dört bir yandan iki basamaklı bir *krepis* üzerinde *porticus*lar ve arkalarında dükkânlarla çevrelenmiştir. Tabanları mozaik kaplı olan her *porticusta*, alt ve üste kısımları silmeli *postament*ler üzerinde Attik-İon sütun kaideleri olan, köşedekiler dâhil olmak üzere, 22 adet granitten yapılmış, yivsiz, *monolith* sütun bulunmaktadır. Sütunların Korinth başlıkları olduğu ve bunun üzerinde üç *fascialı arkhitrav*, dış kesimli, konsollu *geison* ve aslan başı çörtlenli bir simasının olduğu saptanmıştır. Yapının genelinde, farklı mimari unsurlar için farklı taş türleri kullanılmıştır. Örneğin, sütunlar gri granit, sütun başlıkları, kaide ve epistyl Prokonnesos mermeri, duvar orthostatları ise travertenden yapılmıştır⁶.

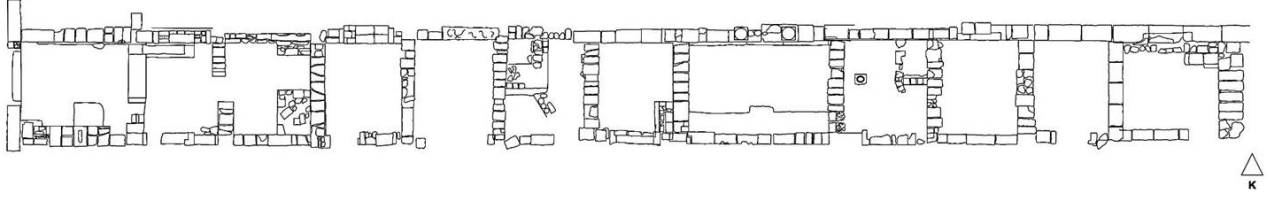
*Porticus*ların arkasında, *propylaeum*ların iki yanında dükkânlar bulunur; ancak bunlar her kenarda eşit sayıda değildir. Kuzey *porticusta propylaeumun* batısında dört kare, bir dikdörtgen dükkân, doğusunda üç kare dükkân ve yan giriş; batı *porticusta propylaeumun* kuzeyinde dört kare dükkân, kuzeybatı giriş ve köşede bir dükkân, güneyinde dört kare planlı dükkân, güneybatı giriş ve köşede bir dükkân; güney *porticusta propylaeumun* batısında beş kare dükkân ve bir giriş, doğusunda beş dükkân, güneydoğu giriş, bir *latrina* ve doğu *porticustaki propylaeumun* kuzeyinde altı dükkân, güneyinde beş dükkân vardır.

Dükkân kapıları arasında kalan duvarlar, kireçtaşından alt ve üst kısımları profilli silmelere sahip bloklardan oluşur. Bu uygulama, kentin kuzey-güney ve doğu-batı doğrultulu sütunlu caddelerindeki dükkânlarda da görülmektedir.

2014 yılında Perge *Macellumu* güney *porticusunun* alt sırasındaki *propylaeum* dâhil 11 adet mekânda kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir. *Macellum* planında bu mekânlar birer dükkân olarak numaralandırılmıştır. Bu nedenle herhangi bir karışıklığa yol açmamak için *macellum* planındaki numaralar burada da aynı şekilde kullanılacaktır.

⁵ *Macellumda* gerçekleştirilen çalışmalarla ilgili olarak bakınız Mansel 1957: 660; Mansel 1970: 171; Mansel 1973: 143-144; Mansel 1974: 109-111; İnan 1976: 704; İnan 1981, 368; Abbasoğlu 2005: 71; Abbasoğlu 2006: 50; Abbasoğlu 2008: 61; Abbasoğlu 2009: 67; Abbasoğlu-Özdizbay 2007:493-494.

⁶ Bu farklı türden malzemenin kullanımı, kentin zenginliğinin bir göstergesi olabileceği gibi, yapı programına bağlı olarak da gerçekleşebilir. Bakınız Poupaki 2011: 279-286.

Resim 3. Perge *Macellumu* Güney Cephe (ABAAM Arşivi)

Macellum güney cephenin batıdaki ilk dükkânı olan ve 26 numara ile tanımlanan ilk mekân, güneyden girişi olan ve dikdörtgen planlı bir mekândır. Dükkân söveleri ve eşik taşı *in situ* konumundadır. Ancak, kuzey cephede, *macellum* tabanı ile aynı ya da daha yakın hizada olması beklenen eşik taşı ile karşılaşılması beklenmemiştir. Bu mekân, hemen doğusundaki 25 numaralı mekâna, önceden var olan, ancak olasılıkla Geç Antik Çağ düzenlemeleri sırasında kısmen kaldırılan bir eşik ile bağlanmaktadır.

26 numaralı mekânın, Roma İmparatorluk Dönemine tarihlendirilen dikdörtgen bloklardan oluşan duvarları üzerine, yer yer Geç Antik Çağ'da olduğu düşünülen, düzensiz taş ve tuğla ile yeni duvarlar örülmüştür. Takip edilebilen izlerden duvarların kalın bir harç ile sıvandığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, mekânın güney duvarına bir niş yapıldığı ve hemen önüne, pişmiş toprak tuğlalarla sınırlandırılmış, fazla derinliği olmayan, kare planlı sığ bir havuz yapıldığı saptanmıştır. Suyun bu havuza, 25 numaralı mekânla bağlantısı olan ara duvarın içinden geçen künkler vasıtasıyla getirildiği saptanmıştır.

Resim 4. 26 Numaralı Mekân, Giriş ve Çeşme (ABAAM Arşivi)

Macellumun güney cephesinde batıdan ikinci mekân, 25 numara ile tanımlanmıştır. Bu dükkâna üç cepheden giriş vardır. Kuzey cephe girişinin *in situ* bulunmuş eşik taşı sayesinde *macellum* taban seviyesinde olduğu söylenebilir. Mekânın güneydeki giriş kapısının korunmuş doğu sövesi, eşik taşı ve sıkıştırılmış toprak ile kireç içeren zemini açığa çıkarılmıştır. Mekânın kuzey girişi, ilk inşa evresinden sonraki bir dönemde kısmen daraltılmıştır.

Yapılan kazılar sırasında mekânın kuzey duvar önünde, zeminin hemen üzerinde, devşirme taşlardan yapılmış bir seki tespit edilmiştir. Ayrıca zeminin üzerinde, yaklaşık 0,15 m. kalınlığında yanık bir tabaka ile yer yer çökmeler olduğu saptanmıştır. Bu zemin üzerinde, tüm tabana dağılmış durumda bulunan toplam 636 adet bronz sikke dikkat çekici bir veri sunmaktadır; ancak ne yazık ki hemen hepsi en küçük sikke birimidir ve üzerlerindeki korozyon nedeniyle okunmaları mümkün olamamıştır.

25 numaralı mekânın hemen doğusunda yer alan ve bir geçit ile ona bağlanan 24. mekânın da kuzeyinde herhangi bir giriş veya eşik taşı yoktur. İki mekân birbirinden bir eşikle ayrılmıştır ve aralarında belirgin kot farkı vardır. Öte yandan, bir zamanlar güneyde yer alan girişinin, sonradan kapatıldığı anlaşılmaktadır.

Mekân içinde, biri kuzey, diğeri ise güney duvara bitişik inşa edilmiş ve hemen hemen aynı ykseklieğe sahip iki duvarla karşılaşılmıştır. Kireçtaşı blokların üzerine tuğla örülü, birbirine paralel ve aralarında 1.63 m mesafe bulunan bu duvarların hemen bitişiğinde, bir niş saptanmıştır. 24 numaralı mekânın doğu duvarında herhangi bir kapı ya da geçit olmaması, 25 ve 24 numaralı mekânların tek bir dükkân olarak kullanıldıklarını düşündürmektedir.

Dükkânın tüm tabanına dağılmış durumda toplam 194 adet bronz sikke önemli buluntular arasında sayılabilir. Ancak 25 numaralı mekânda olduğu gibi, bu sikkeler de Geç Roma Dönemi sikkeleri arasında olup, küçük boyutları ve korozyonlu yapıları nedeniyle herhangi bir tarih vermemektedir.

Resim 5. 24 Numaralı Mekân İçindeki Duvarlar ve Niş (ABAAM Arşivi)

Dikdörtgen planlı 23 numaralı mekânın kuzeyden ve güneyden girişi vardır. Kazısı sırasında üst seviyelerden yoğun miktarda keramik bulunmuştur. Ancak, keramiklerin altından, çoğunluğu tüm veya tme yakın pişmiş toprak tuğlalar ele geçmiştir. Tuğlaların altında ise toprak dolgu dışında herhangi bir buluntu saptanmamıştır. Dolayısıyla, alanda bulunmuş olan keramikler sonradan buraya boşaltılmış olmalıdır. 23 numaralı mekân, doğu duvarındaki 1.40 m. genişliğindeki bir geçitle 22 numaralı mekâna bağlanmaktadır. Duvarda sonradan açıldığını düşündüğümüz bu açıklık dışında, mekân içinde, öncekilerin aksine sonraki

dönemlerde müdahale edildiğine dair herhangi bir izle karşılaşılmamıştır. 22 numaralı mekân da, diğerleri gibi dikdörtgen planlı olup, hem batı duvarındaki açıklık yardımıyla 23 numaralı mekâna, hem de güneydeki kapısıyla önündeki sokağa açılmaktadır. Mekân içinde 3.50 m. genişliğinde doğu-batı doğrultulu yıkılmış tuğla duvar tespit edilmiştir.

Dikdörtgen planlı 21 numaralı mekânın da girişi güneydendir. Mekânın kuzeybatı köşesinde, duvarlara bitişik bir şekilde, alt kısmı kireçtaşı bloklar, üst kısmı ise tuğla ile örülmüş, yer yer devşirme mimari bloklar kullanılmış bir yükselti saptanmıştır. Bu yükseltinin güneydeki köşesinden başlayan ve güneydoğuya doğru uzanan, yine devşirme bloklar ile oluşturulmuş bir duvar ve bunun üst kısmında dikey yerleştirilmiş yan yana dizili pişmiş toprak künklerden oluşan bir sıra saptanmıştır. Ancak bu künklerin altında herhangi bir kanal, ya da su akışını düzenleyen herhangi bir tertibat görülmemiştir.

Resim 6. 21 Numaralı Mekândaki Düzenleme (ABAAM Arşivi)

20 numaralı mekân da, diğerleri gibi dikdörtgen plana sahiptir ve girişi güneydendir. Ayrıca seviye inme çalışmaları sırasında dükkânın doğu duvarı önünde tuğladan örülü üç basamaktan oluşan bir merdiven (?) açığa çıkarılmıştır.

Perge *Macellumu* güney cephedeki en geniş mekân *propylaeum*dur. Bu mekân, kuzeydeki girişi önünde bulunan iki sütun kaidesi ile diğer mekânlardan ayrılır. *Macellumun* diğer cephelerindekiler gibi, *propylaeum* işlevi görmüş bu alanda, mekân duvarları dışında herhangi bir müdahale izine rastlanmamıştır. Mekânın doğu ve batısındaki dükkânlara herhangi bir bağlantısı yoktur.

*Propylaeum*un doğusundan itibaren *macellum* güney cephesinin duvar yükseklikleri azalmaya başlamaktadır. 19 numaralı mekânın güneyden girişi, *in situ* sveleriyle belirgindir. Bununla birlikte batı duvarda, içinde yanık izleri bulunan bir niş ve bunun hemen önünde bir kuyu kasnağı vardır. Ayrıca mekânın kuzeydoğu köşesinde, birbirini dik kesen, tuğla örülü iki duvar yardımıyla bir hazne oluşturulmuştur.

Resim 7. 19 Numaralı Mekân. Su Kuyusu ve Duvarlar (ABAAM Arşivi)

Bu mekânın doğusundaki mekânda, mekân duvarları haricinde herhangi bir mimari ge bulunmamıştır. Dkknın girişi kuzey tarafta olup sadece batı taraftaki kapı svesinin bir kısmının korunmuş olduğu görülmektedir.

Güney cephenin son iki meknından 17 numaralı mekânın güneyden girişinin söveleri kısmen korunmuştur. Kuzeybatı köşesinde, bir kanalın varlığı dikkat çekicidir. 16 numaralı mekânın girişi ise kuzeydendir; ancak sveler mevcut değildir. Kuzey duvara bitişik düzgün olmayan taşlardan yapılmış bir duvar bulunmuştur.

Kazısı yapılan mekânlarda bulunmuş keramik malzemenin, ilk gözlemlere göre M.S. 4-6. yüzyıllara tarihlenen Kıbrıs Red Slip Ware Hayes Form 7 taklitleri, Form 9, Form 6 ile Afrika *sigillata* parçaları, damgasız Geç Antik ağ *unguentarium* parçaları, kabartmalı *pithos* kapağı parçası ve *amphora* parçaları olduğu saptanmıştır. Ayrıca tekne ve *Late Roman I amphora* parçaları ile tüm mekânlarda toplam beş adet kandil ve kandil parçası ve pişmiş topraktan bir at figrini parçası da bulunmuştur. Ayrıca, 24 ve 25 numaralı mekânların tabanlarına dağılmış çok sayıda tanımsız bronz sikke ile üç adet cam ağırlık dikkat çekici buluntulardır. Ağırlıklardan ikisi üzerinde blok *monogram* olmakla birlikte, bunları okuyabilmek mümkün olamamıştır.

Resim 8. 24 numaralı mekânın tabanında bulunmuş bir cam ağırlık (ABAAM Arşivi)

Yukarıda da belirtildiği gibi, Perge *Macellumu* esasen *porticus*ların arkasında alternatifli bir düzende, *macellum* içine ve etrafındaki cadde ve sokaklara açılan dükkânlarla çevrelenmiştir. Bununla birlikte, önceki çalışmalarda yapının kuzey ve doğu cephelerinde Geç Antik Çağ'da çeşitli düzenlemelerin yapıldığı, kimi mekânların birleştirildiği, bazılarında ise ikinci katın inşa edildiği saptanmıştır. Yapının ilk inşa safhasından sonraki bir dönemde gerçekleşen bu yapı faaliyetleri, mekânın ortasında yer alan *tholosun* da işlevini değiştirmesine neden olmuştur. *Macellumunun* güney cephesindeki 2014 yılında yapılan kazılardan elde edilen veriler değerlendirildiğinde, mimari açıdan buradaki mekânların da bir hayli değişikliğe uğradıkları saptanmıştır. Bu değişiklikler, tıpkı yapının diğer kanatlarında olduğu gibi, *macellumun* kısmen orijinal duvarları kullanılarak, kısmen de yeni duvarlar örülerek veya geçitler açılarak gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, *porticus*lar üzerindeki mozaikler hakkında yapılan incelemeler, aslında yapının güney cephesinin diğer cephelere oranla daha fazla değişikliğe uğradığını ortaya koymuştur. Buna göre, güney *porticus* mozaiklerine, çok daha fazla müdahale ve yenileme yapıldığı saptanmıştır. *Macellum* mozaikleri için önerilmiş olan “Perge G” atölyesinin sadece bu cephedeki mozaikleri yenilediği ve bu mozaiklerin M.S. 5. yüzyıla tarihlendikleri öne sürülmüştür (Işıklıyaya 2010: 124-146, 364).

Porticus seviyesinin alt kotunda kalan mekânlarda, su ile ilgili bir düzenlemeye gidildiği anlaşılmaktadır. Bu düzenleme, niş ve havuzcuklar şeklinde olabildiği gibi, kanal ve kuyu türünden uygulamalar ile de gerçekleştirilmiştir. Söz konusu bu düzenleme, *macellumun* işleviyle doğrudan bağlantılı olabilir. Ancak öte yandan, yapının ortasındaki *tholosun* Geç Antik Çağ'da bir *agiasmaya* dönüştürüldüğüne yukarıda değinilmişti. Yine Geç Antik Çağ'da *macellumun* güneydoğusuna bir basilika inşa edilmiştir (İnan 1987: 187-188; İnan 1988: 212-213.).

Resim 9. Macellum Güney Cephe. Genel görünüm (ABAAM Arşivi)

Bu bağlamda, Perge *Macellumu* güney cephesinin, ilk inşa evresinden sonraki bir zamanda, belki nispeten kutsal bir çehreye bürüdüğü de ileri sürülebilir. Bu bağlamda, kazısı yapılan meknlerdeki buluntular, meknlerin işlevleriyle ilgili ipuçları verecektir. Buluntular açısından dikkat çekici bir husus, özellikle 25 ve 24 mekânlarda çok yoğun miktarda sikkelerin saptanmış olmasındır. Tabana dağılmış durumdaki sikkeler, cam ağırlıklarla birlikte Geç Antik ağ’da gerçekleştirilen faaliyetler hakkında varsayımlar ileri sürmemize olanak sağlar. Kanımızca, giriş meknı hariç, neredeyse bütün meknlerinde künkler, bir set oluşturacak Şekilde yükseltilmiş duvarlar, kuyular ve kanallar, yapının ilk inşa evresinden sonraki bir dönemde dükkân işlevinden çok, işlik olarak kullanıldığına işaret etmektedir. Bu durumda 25 ve 24 numaralı meknlerin, sikke buluntular ve ağırlıklar nedeniyle, dükkân olarak kullanımının devam ettiği düşünülebilir; işlikler de bu dükkânlara ait meknler olarak işlev görmüş olabilirler. Kuşkusuz bu varsayımların geliştirilmesi veya yenilenmesi, kentin en dikkat çekici meknlerinden biri olan yapıda gerçekleştirilecek yeni kazı çalışmalarıyla mümkün olabilecektir.

RESİMLERİN LİSTESİ

- Resim 1.** Perge Kent Planı (ABAAM Arşivi)
Resim 2. Perge *Macellumu* Mozaik Taban Planı (Işıklıkaya 2010: Çizim 02)
Resim 3. Perge *Macellumu* Güney Cephe (izim: S. okay-Kepçe)
Resim 4. 26 Numaralı Mekân, Giriş ve eşme (ABAAM Arşivi)
Resim 5. 24 Numaralı Mekân İçindeki Duvarlar ve Niş (ABAAM Arşivi)
Resim 6. 21 Numaralı Mekndeki Düzenleme (ABAAM Arşivi)
Resim 7. 19 Numaralı Mekân. Su Kuyusu ve Duvarlar (ABAAM Arşivi)
Resim 8. 24 numaralı mekânın tabanında bulunmuş bir cam ağırlık (ABAAM Arşivi)
Resim 9. *Macellum* Güney Cephe. Genel görünüm (ABAAM Arşivi)

KAYNAKÇA

- Abbasoğlu 2005: Abbasoğlu, H., “2004 Yılı Perge Kazı ve Onarım alışmaları”, *Anadolu Akdenizi*, 2005/3, 67-71.
- Abbasoğlu 2006: Abbasoğlu, H., “Perge 2005”, *Anadolu Akdenizi* 2006/4, 47-50.
- Abbasoğlu 2008: Abbasoğlu, H., “Perge 2007”, *Anadolu Akdenizi* 2008/6, 58-62.
- Abbasoğlu 2009: Abbasoğlu, H., “Perge 2008”, *Anadolu Akdenizi* 2009/7, 61-69.
- Abbasoğlu-zdizbay 2007: Abbasoğlu, H.-zdizbay, A., “Perge Kazı ve Onarım alışmaları 2007 Yılı Raporu”, 30. *Kazı Sonuçları Toplantısı II*, 26-30 Mayıs 2008, Ankara, 483-502.
- Atik 2004: Atik, S., “Balık ve Et arşıları ‘Macellumlar’ Kökeni, Mimari Planları ve Anadolu *Macellum*ları Hakkında Bazı Düşünceler”, *I.-II. Ulusal Arkeolojik Araştırmalar Sempozyumu*, Anadolu - Anatolia Ek Dizi 1, 2004, 1-19.
- Bulgurlu 1999: Bulgurlu, S., *Perge Kenti Hellenistik Güney Kapısı ve Evreleri*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1999.
- Cristilli 2015: A. Cristilli, “*Macellum* and *Imperium*. The relationship between the Roman State and the market-building construction”, *Analysis Archaeologica* 1, 2015, 69-86.
- De Ruyt 1983: De Ruyt, C., *Macellum: march alimentaire des Romains*, Louvain-la-Neuve, 1983.

- Işıklıkaya 2010: Işıklıkaya, I., *Perge Mozaikleri. Macellum, Güney Hamam ve Geç Dönem Meydanı Doğu Portiği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2010.
- İnan 1976: İnan, J., “Perge Kazısı 1975 Çalışmaları”, *Belleten* 40, 1976, 702-705.
- İnan 1981: İnan, J., “Perge Kazısı 1980 Çalışmaları”, *Belleten* 45, 1981, 364-369.
- İnan 1983: İnan, J., “1946-1982 Yıllarında Pamphlia’da Yapılan Kazılar, Araştırmalar ve Onarımlar”, Türk Tarih Kurumu. Kuruluş Amacı ve Çalışmaları, Ankara 1983, 173-181.
- İnan 1987: İnan, J., “Perge Kazısı 1986 Yılı Çalışmaları”, 9. Kazı Sonuçları Toplantısı II, Ankara 1987, 185-214.
- İnan 1988: İnan, J., “Perge Kazısı, 1987 Yılı Çalışmaları”, 10. Kazı Sonuçları Toplantısı II, Ankara 1988, 197-245.
- Mansel 1957: Mansel, A. M., “1956 Side ve Perge Kazılarına Dair Kısa Rapor”, *Belleten* 21, 1957, 659-660.
- Mansel 1970: Mansel, A. M. “1970 Yılı Perge Kazısına Dair Ön Rapor”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, 19-2, 1970, 169-184.
- Mansel 1973: Mansel, A. M. “1971 Perge Kazısı”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, 20-2, 1973, 143-153.
- Mansel 1974: Mansel, A. M. “1972 Yılı Perge Kazısı Önraporu”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, 21-1, 1974, 103-123.
- Özdizbay 2012: Özdizbay, A., *Perge'nin M.S.1.-2.Yüzyıllardaki Gelişimi: Die Stadtentwicklung von Perge im 1.-2.Jh.n.Chr.*, Adalya Ek yayım Dizisi 10, İstanbul, 2012.
- Poupaki 2011: Poupaki, E., “The Macellum of Perge: New Aspects on its Building Material”, *The Agora in the Mediterranean from Homeric to Roman Times*, Atina, 2011, 279-293.
- Richard 2014: Richard, J., “*Macellum* / μάκελλον: ‘Roman’ Food Markets in Asia Minor and the Levant”, *Journal of Roman Archaeology*, 27, 2014, 256-274.
- Şahin 2004: Şahin, S., *Die Inschriften von Perge*, II, IGK Band 61, 2004.
- Türkmen 2008: Türkmen, M., “Perge Aşağı Şehir Surları”, *Prof.Dr.Haluk Abbasoğlu'na 65. Yaş Armağanı: Euergetes: Festschrift für Prof.Dr.Haluk Abbasoğlu zum 65. Geburtstag*, cilt II, Ed. İ. Delemen vd., Antalya, 2008, 1187-1200.

MASROP E-Dergi 12.1, 2018

YAYIN İLKELERİ

- ❖ Yazarlar ulusal, uluslararası geçerlilikteki genel etik kurallara; yazı ve görsellerde araştırma ile yayın etiğine uymalıdır. Etik Kurul onayı gerektiren çalışmalarda Etik Kurul onayına dair belge gönderilmesi ve makalede de Etik Kurul onayı alındığının belirtilmesi gerekmektedir.
- ❖ Makaleler; Arkeoloji, Sanat Tarihi, Restorasyon, Mimarlık ile bu bilim dallarıyla ilişkili çeşitli disiplinlerde yazılmış ve daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış, araştırmaya dayalı özgün makaleler olmalıdır. Değerlendirme sürecinden geçmek şartıyla başka bir yerde yayımlanmamış sempozyum bildirileri ile derleme, çeviri ve kitap tanıtımı yazılarına da yer verilir. Makalelerin yayımlanabilmesi için daha önce başka bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir.
- ❖ Yayın dili Türkiye Türkçesidir. Türkçe geniş özet sunulması halinde yabancı dilde makaleler de yayımlanabilir.
- ❖ Yayımlanması uygun bulunan makalelerin telif hakkı MASROP E-Dergi'ye aittir; başka bir yerde yayımlanmaz. Yazarlara telif ücreti ödenmez. Dergiye yazı gönderen yazar makalenin yayımlanmama hakkının editör, yayın kurulu üyeleri ve hakemlerde saklı olduğunu ve onlardan gelecek değişiklik, düzeltme ve ilaveleri yapmayı taahhüt etmiş sayılır.

MAKALE YAZIM KURALLARI

Makaleler, referans sistemi, dipnot gösterme biçimi ve kaynakça düzenlenmesinde *American Psychological Association* (APA) stili temel alınarak hazırlanmış yazım kurallarına göre yazılmalıdır. Bu kurallarının yetersiz kalması durumunda APA'nın 6. baskısı, yazarların dikkate alacağı sürüm olmalıdır.

- ❖ Araştırma makaleler için Türkçe ve İngilizce özetler en az 100 en fazla 250 kelime arasında olmalı, beş anahtar kelime metinlerin altında verilmelidir.
- ❖ Makaleler Microsoft Word programı kullanılarak Times New Roman karakterinde, tek satır aralıklı olarak ve kenara dayalı şekilde yazılmalıdır. Metin 12 punto, dipnotlar 10 punto olmalıdır. Makalede, ana, ara ve alt başlıklar kullanılabilir. Bu başlıklar 12 punto/koyu (bold), kelimelerinin sadece ilk harfleri büyük olmalı, sola yaslanmalı ve numaralandırılmamalıdır.
- ❖ Bibliyografik referanslar metin içerisinde olmalıdır. Buna karşın metin akışının bozulacağı durumlar ile ek bilgi ve tanım aktarımlarında dipnot sistemi kullanılabilir.
- ❖ Kaynakça **Antik Kaynaklar**, **Modern Kaynaklar** ve **Elektronik Kaynaklar** şeklinde sınıflandırılmalıdır. Antik kaynak kısaltmaları için "Der Kleine Pauly, Lexikon der Antike 1, Deutscher Taschenbuch, Münih, 1979, XXI-XXVI" listesi, kabul edilen uluslararası standarttır.
- ❖ Kullanılan modern kaynakların bilgileri, metnin sonunda yazarların soyadı sırasına göre alfabetik olarak düzenlenen kaynakça bölümünde sıralanmalıdır.

Monografi Kitap: Baykan 2012

Baykan, D., *Allianoi Tıp Aletleri / Surgical Instruments From Allianoi*, Studia ad Orientem Antiquum (SOA) 2, İstanbul, 2012.

Fazlıoğlu 2009

Fazlıoğlu, İ., Damlıboğaz Finds: Inland Carian Archaic Pottery and Related Regions. Ed. Rumscheid, F. *Die Karer und die Anderen*, Bonn, 2009, 463-477.

Sürelî Yayınlar: Fıratlı 1965

Fıratlı, N., "İstanbul'un Yunan ve Roma Mezar Stelleri", *Belleten* 114.29, 1965, 263-323.

Yayımlanmamış Tezler: Baykan 2012

Baykan, D., *Allianoi Tıp Aletleri / Surgical Instruments From Allianoi*, Studia ad Orientem Antiquum (SOA) 2, İstanbul, 2012.

Elektronik Kaynaklar: Uzantı 1: <https://en.wikipedia.org/wiki/Allianoi>

- ❖ Görsellerin çözünürlüğü en az 300 pixel/inch, JPEG veya TIF formatında olmalıdır. Görseller metin içerisinde ya da metnin ardından levha halinde verilebilir. Görsel olarak kullanılan harita, plan, fotoğraf ve çizimlerin tamamının "**Resim**" olarak belirtilmesi gereklidir. Birden çok tablo kullanımı söz konusuysa bu durumda tablolar ayrıca numaralandırılabilir. Ana metnin sonunda görseller ve tabloların alt yazıları ve varsa alıntı yerleri liste halinde belirtilmelidir.
- ❖ Metin içerisinde kullanılan atıf kısaltmaları, ulusal (TDK) ve uluslararası standartlar haricinde; Numara, yüzyıl, bakınız gibi kelimeler (Milattan Önce, Milattan Sonra gibi çok alışılmış kısıltmalar hariç) kısaltma kullanılmadan açık yazılmalıdır.

Ayrıntılı makale yazım kurallarına http://masrop.org/?page_id=99 adresinden ulaşabilirsiniz.